

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan osavuositarkastus 1.1. - 30.9.2023

KULILK 25.10.2023 § 73
193/02.02.01/2023

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2023 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan lauta- ja johtokunnille pääsääntöisesti kuukausittain. Ensimmäinen raportti laaditaan helmikuun lopun tilanteesta.

Osavuositarkastukset laaditaan maaliskuis-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja talousennusteen lisäksi myös talousarvion toiminnallisten tavoitteiden ja yksiköiden omien käyttösuunnitelmataavoitteiden toteutumisesta.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan talouden toteuma tammi-syyskuussa 2023 palvelualueittain:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	2023	2022
Kulttuuripalvelut	71,3 %	71,6 %
Liikuntapalvelut	72,3 %	74,8 %
Yhteensä	71,7 %	72,9 %

Yhteenveto:

Kulttuuripalvelujen tulosalueen talouden uskotaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti, vaikka kaupunginorkesterilla on ylityspaine satunnaisen kertaerän vuoksi.

Liikuntapalveluiden talouden ennustetaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti.

Palvelualueiden alkuvuoden keskeisin toiminta:

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut näyttävät hyvin vireänä tulosalueena. Syyskausi on lähtenyt hienosti liikkeelle. Tapahtumia järjestetään paljon ja ihmisiä saada osallistumaan kulttuurihyvinvoinnin pariin. Opiskeleminen ja itsensä sivistäminen ovat myös tärkeitä toiminnallisia osa-alueita kulttuuripalveluissa.

Valtakunnallinen kulttuurin TEA-viisarin tulokset julkistettiin lokakuun ensimmäisellä viikolla. Joensuun tavoite oli päästä alle keskitason lukemista valtakunnalliselle keskitasolle 71 pisteeseen, mutta toimenpiteet purivat vielä paremmin, kun Joensuun kulttuuripalvelut ylsivät hienoon tulokseen 83 pisteeseen.

Talousnäkökulma on tasainen ja tavoite kulttuuripalveluilla on pysyä kokonaisuutena budjettiraamissa.

Yleinen kulttuurityö ja lastenkulttuurikeskus:

Yleisessä kulttuurityössä alkuvuosi painottui avustuksiin. Kulttuuri- ja liikuntalautakunta jakoi 22.2.2023 yhteensä 258 027 euroa ja myönteisen päätöksen sai 44 hakemusta. Talousarvion laadintavaiheessa ei voitu vielä ennakoida avustusuudistuksen vaikutusta myönnettyjen avustusten määrään ja niitä on selkeästi vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Kevään aikana on toteutettu keskustelutilaisuuksia; vaalipaneeli järjestettiin 20.3. ja Kulttuuri Joensuussa-keskustelutilaisuus 10.5.

Yleinen kulttuurityö on mukana osatoteuttamassa Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry:n hallinnoimaa IHKU- Ikämiehille hyvinvointia kulttuurista hanketta. Kulttuurisihteeri työskentelee hankkeessa 30 % työajasta maaliskuun 2023 – marraskuun 2024.

Kulttuurisen yhteistyön kokonaisuus painottuu saavutettaviin ja matalan kynnyksen palveluihin. Jokaiseen Joensuun ikääntyneiden hoito- tai hoivayksikköön toimitettiin keväällä kuvakirjasia, joihin on koottu kuvia Pohjois-Karjalasta tukemaan esim. muistelutyötä. Keväällä on myös järjestetty Vaara-kollektiivin kahdeksan esityksen kiertue hoivakoteihin Tarinoita ilman sanoja-tilausesityksellä. Määräaikainen yhteisötaiteilija aloitti syyskuussa ja hän toteuttaa omiin juuriin liittyviä draamatyöpajoja laajalti Joensuun alueella sekä usean eri kohderyhmän parissa.

Yleinen kulttuurityö on myös vastannut Joensuun kaupungin osalta keskustan alueen kansalaisjuhlista yhdessä Sotien 1939–1945 Joensuun perinnetoimikunnan kanssa. Kevään aikana perinnetoimikunta järjesti kansallisen veteraanipäivän ja kaatuneitten muistopäivän juhlallisuudet perinteisin menoin.

Joensuun Yö järjestettiin 18.8. ja yleinen kulttuurityö osti tapahtuman järjestämisen Joensuun Virta Oy:tä ostopalveluna. Tapahtuma oli erittäin onnistunut ja yleisöä oli arviolta yli 26 000.

Lastenkulttuurin Kulttuurin virta -kulttuurikasvatusohjelma käynnistyi elokuussa koulujen alettua. Alakoulujen ohjelmassa elo-syyskuussa on ollut 1.-luokkalaisten kirjastoon tutustumista, kaupunginorkesterin muusikot ovat vierailleet viidellä eri koululla maaseutualueilla tapaamassa 2.-luokkalaista ja kirjavinkkaukset 3.-luokkalaisille ovat käynnistyneet. Viidesluokkalaisten museokierros on toteutettu tänä vuonna Bunkkerimuseolla. Terhi Rautiaisen vetämät työpajat ovat keränneet elo-syyskuussa jo lähes 600 osallistujaa ja Bunkkerimuseolla on vierailut 25 oppilasryhmää.

Yläkoululaiset kerääntyivät Joensuu Areenalle Puolustusvoimien soittokuntien musikaaliesitykseen syyskuun alussa. Marssi 7 ihmeeseen -tapahtumaan osallistui 1356 oppilasta ja henkilökuntaa kaikilta kaupungin yläkouluilta. Elokussa kerättiin myös tiedot uusista K789-etujen piiriin tulevista oppilaista. Mobiilikorttiin liitetyt kulttuuri- ja liikuntaetudet (K789-edut) päivittyvät entisille oppilaille automaattisesti ja kouluille järjestetään ohjeistus sekä nuorisopalveluiden työntekijän opastuskäynti K789-etujen käyttöönotosta. Lastenkulttuurikeskus osallistuu järjestelyihin yhteistyössä nuorisopalvelujen kanssa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstölle suunnattu Musiikkia päivään koulutus toteutetaan kymmenessä eri päiväkodissa lukuvuoden 23–24 aikana. Konservatorion musiikkileikkikoulunopettajat vetävät koulutuksia ja kukin päiväkotia saa neljä opastuskertaa.

Lastenkulttuurikeskus on toteuttanut 156 tapahtumaa ja asiakaskontakteja on kertynyt 6523. Korkeaa osallistujamäärää selittää vuoden 2023 poikkeuksellinen yhteistyötahojen määrä. Puolustusvoimain musikaalin lisäksi keväällä oli kansallisoopperan vierailu, jonka tarjontaa yleisölle välitti kulttuuripalvelut.

Lastenkulttuurin hanke Kohti valoa 2.0 sai rahoitusta syyskaudelle 2023. Yhteistyössä Kieli- ja kulttuuriopetuksen kanssa tarjotaan kulttuuriharrastamisen mahdollisuuksia ala- ja yläkoulujen oppilaille sekä lapsiperheille. Toiminta on suunnattu maahanmuuttajille, erityisesti Ukrainasta tulleille lapsille.

Kaupunginorkesteri:

Kaupunginorkesterin syyskausi lähti vauhdikkaasti käyntiin yhteistyökonserttien

parissa. Orkesteri teki yhteistyötä Pohjois-Savon liiton ja Pohjois-Karjalan maakuntaliiton kanssa toteuttaen Ruikonperän sinfonia – Jaakko Teppo 70v. - konsertin. Orkesteri oli ostettuna organisaationa mukana samoin kuin Joensuun Musiikkijuhlien ja Rajaton Taide –festivaalien konserteissa. Varsinainen syyskauden sinfoniakonserttien avaus alkoi yhdessä Kuopion kaupunginorkesterin kanssa. Konsertit toteutettiin niin Kuopiossa kuin Joensuussa.

Orkesteri toteutti syyskuussa Taidetestaajat –konsertit, joissa n.900 8-luokkalaista kävi kokemassa Elokuvamusavisa –konsertin. Konsertti esitettiin myös iltakonserttina, joka sai valtaisan suosion. Yleisö pääsi osallistumaan myös arvailemalla mistä elokuvasta teokset olivat Kahoot –pelin kautta.

Orkesteri sai 6000 € Konserttikeskuksen ja teatterikeskuksen Live2-hankerahaa. Toteutetaan interaktiivisia kulttuurihyvintapahtumia (ent.yleisötyö) erityislapsille ja alakoululaisille. Alustavan suunnitelman mukaan projektin toteuttaa 4 muusikkoa, jotka osallistuvat Metropolian järjestämään orkesterimuusikoille suunnattuun ilmaiseen 5 op yleisötyö opintokokonaisuuteen.

Joensuun kaupunginorkesteri osallistui yhdessä 25 muun orkesterin kanssa valtakunnalliseen kävijätutkimukseen, jonka toteutti Innolink. Toisin kun tutkimustulos yleisesti osoitti, Joensuun kaupunginorkesterin lipunostokäyttäytyminen eikä yleisömäärä ole palautunut koronaa edeltävälle tasolle. Lipunostopäätökset tehdään yhä verrattain myöhään.

Seutukirjasto:

Kirjastojen laina- ja käyntimäärät ovat alkuvuoden ajan olleet lähestulkoon odotetulla tasolla. Erityisesti Karsikon uusi kirjastotila on kerännyt kävijöitä ja sitä myötä myös lainauksia. Enon kirjaston kiinniolo kesällä lattia- ja piharemontin takia ja Rantakylän kirjaston kiinniolo muuton vuoksi syksyllä ovat vaikuttaneet hieman.

Rantakylän kirjaston avajaiset remontoituissa tiloissa ovat keskiviikkona 11.10. ja hyvin pian tämän jälkeen aloitetaan myös omatoimiaukiolo.

Tapahtumissa on tehty kokeiluja demokratia-aiheisen hankkeen avulla ja käyttäjäkoulutuksissa Vaara-kirjastojen aikuisten mediasivistyssuunnitelman valmistumisen myötä. Näillä toimilla on pyritty vastaamaan kirjastolain vaatimuksiin yleisen kirjaston tehtävistä. Yhteistyö ammattiopistojen kanssa on tiivistynyt Amisagentit-hankkeessa ja sen jälkeen, mikä taas on oleellinen toimenpide Vaara-kirjastojen toimintasuunnitelman mukaisen monipuolisen lukutaidon tukemiseksi.

Joensuun pääkirjaston kaikki varattavat ja vuokrattavat tilat on siirretty nähtäväksi Tilava-palveluun.

Kuntien yhteisen e-kirjaston aloitukseen on valmistauduttu syksyn aikana. Yhteinen e-kirjasto aloittaa näillä näkymin 23.4.2024.

Museot:

Joensuun museoiden yhteisenä kesänäyttelynä oli kahden vuoden välein toistuva Itä-Suomen taidemuseoiden M_ tä biennaali. Biennaalissa vieraili yhteensä 19 753 asiakasta. Museoiden kävijämäärä on noussut edellisestä vuodesta. Kävijöiden määrä kohosi myös Joensuun Bunkkerimuseolla. Kesällä museo pidettiin auki museon henkilökunnan sekä maanpuolustusjärjestöjen toimesta. Syksyllä Bunkkerimuseon aluetta kunnostivat Riverian opiskelijat. Syksyn koululaisten Kulttuurin virta suuntautui Bunkkerimuseoon.

Museoilla on vuoden alusta lähtien ollut käynnissä kolme suurta hanketta samaan aikaan. Museoiden nykyinen kokoelmakeskus suljettiin helmikuussa muuton valmistelujen takia. Kokoelmaesineitä ja taideteoksia pakataan jatkuvasti, samoin tyhjennetään Carelicumia ja lopetellaan Pohjois-Karjalan museon toimintaa Carelicumissa. Uuden kokoelmakeskuksen hyllyjärjestelmien, kalustojen ja työvälineiden hankinta ja niiden suunnittelu ovat työllistäneet henkilökuntaa.

Taidemuseon sisätilojen hankesuunnitelma valmistui ja etenee luottamushenkilökäsittelyyn. Kaupungintalon näyttelyjen suunnittelu on aloitettu.

Alueellisen vastuumuseon toiminnassa on arkeologiseen kulttuuriperintöön annettu 254 lausuntoa, kaavoista on lausuttu 34 kertaa ja kulttuuriympäristöön liittyviä viranomaislausuntoja annettu 35. Paikallismuseoiden museotoimintaan, hankkeisiin ja kokoelmatyöhön liittyen on tehty useita neuvontakäyntejä, annettu ohjausta sekä pidetty maakunnallinen museopäivä. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on kartoitettu Joensuun toimitiloissa olevia Joensuun kaupungin omistamia taideteoksia.

Joensuun kaupunkihistoria julkaistaan Joensuu päivänä. Aineettomaan kulttuuriperintöön liittyvä Kuvakortit – hanke on edennyt ja syksyllä aloitettiin Raitti – hanke, jossa päivitetään sähköistä rakennustietokantaa.

Konservatorio:

Lukuvuoden alku on sujunut suunnitellusti. Ammatillisen koulutuksen syksyn pääsykokeista hyväksyttiin yhdeksän opiskelijaa. Syyslukukauden alussa vapaita opiskelijapaikkoja oli neljä ja hyväksytyistä opiskelijoista opintonsa aloitti heti neljä opiskelijaa, jotka valittiin niihin instrumentteihin, joissa oli vapautuneita paikkoja. Viisi opiskelijoista aloittaa opintonsa tammikuussa.

Syyskuun tapahtumista konservatoriolla mainittakoon viulutaiteilija Tero Latvalan mestarikurssi ja yli 300 puhallinsoittajaa eri puolilta Itä-Suomea kerännyt Ruskatrööttä-tapahtuma. Tapahtuma sai laajalti myös valtakunnallista huomiota ja Carelia-salissa järjestetty päätöskonsertti keräsi salin täyteen yleisöä.

Konservatorio sai Otsakorven säätiöltä 8000 €:n kehittämishankerahoituksen yhteisömuusikon opintojakson opettajien koulutukseen ja opintojakson kehittämiseen. Erasmus+ - hankkeen vaihdot toteutuvat alkuvuoden 2024 aikana. Konservatorion opiskelijoita ja yksi opettaja lähtevät Madeiran konservatoriolle. Joensuuhun tulee opiskelijoita ja yksi opettaja Toledon konservatoriosta Espanjasta.

Kansalaisopisto:

Kansalaisopiston lukuvuosi on käynnistynyt edellistä vuotta paremmin. Opiston kursseille on syyskuun loppuun mennessä ilmoittautunut 14 210 opiskelijaa, joka on 643 enemmän kuin edellisenä vuonna.

Opiston markkinointi ja viestintä on uusittu. Uuden ilmeen saaneet kansalaisopiston kotisivut on avattu ja ensimmäinen uuden konseptin mukainen asiakaslehti ilmestyi lukuvuoden alussa. Asiakaslehdessä ei enää ole kaikkia opistossa tarjolla olevia kursseja vaan siinä pyritään tuomaan esille opiston ydintehtävää, opettajien ja opiskelijoiden näkemyksiä sekä kokemuksia. Markkinoinnin ja viestinnän kehittäminen jatkuu henkilöstön kouluttamisella monikanavaisen sähköisen viestinnän hyödyntämiseksi.

Opisto on syksyn aikana ollut mukana useissa eri tapahtumissa ympäri toiminta- aluetta. Joen yössä opistolla oli oma paikka ja tanssiesitys lavalla. Opisto oli mukana myös Kontiolahden 150 v. tapahtumassa sekä Parafesteillä, Liperin leipäpäivillä ja hyvinvointifestareilla Areenassa.

Esteet nurin!-hankkeen osalta on kuntalaisille avautumassa kysely, jossa selvitetään kansalaisopiston saavutettavuutta. Hankkeen tavoitteena parantaa tasa-arvon, yhdenvertaisuuden, esteettömyyden ja saavutettavuuden toteutumista kansalais- ja työväenopistojen opetuksessa ja toiminnoissa. Hanke alkoi elokuussa ja kestää vuoden 2025 kesäkuun loppuun.

Liikuntapalvelut

Syyskuun aikana liikuntapalvelujen toimintakausi kääntyy vähitellen kohti

talvikautta. Pesäpallo- ja yleisurheilukausi päättyy ja vastaavasti sisäpallolun harjoitus- ja ottelukausi käynnistyvät. Ulkoliikuntapaikoilla ja reiteillä tehdään syyshuoltoja ja -niittoja sekä latupohjien kunnostuksia.

Tavallisia huoltotöitä kattavampia kunnostustöitä on kuluneen kesän ja syksyn aikana tehty mm. Hammaslahden urheilukentällä, Oravantaipaleella sekä Hietajärven uimarannalla. Reijolan Hernesuolle on rakennettu täysin uusi ulkoilureitti. Keskusta-alueelle uusia lähiliikuntamahdollisuuksia on valmistunut mm. Noljaakaan, minne on valmistunut uusi polkureitti, tulipaikka sekä frisbeegolf-rata. Rakennushankkeet on toteutettu tiiviissä yhteistyössä kaupunkirakennepalvelujen kanssa.

Joensuu Areenan tapahtumasyksy on sisältänyt mm. salibandyn ja suunnistuksen yläkoululeirit, lentopallon B-nuorten alue-SM-turnauksen, yleisurheilun seuracupin finaalit sekä Puolustusvoimien järjestämän Marssi seitsemään ihmeeseen - musiikkispektaakkelin.

Liikuntapalvelujen toimintaa esiteltiin elo-syyskuun aikana mm. Hyvinvointifestareilla ja Parefesteillä yhteistyössä Kansalaistopiston kanssa. Valtti-ohjelma käynnistyi 14 perheen voimin.

Mehtimäen hyvinvoinnin ja liikunnan testausasema – uutta liiketoimintaa, palveluita ja yrittäjyyttä -hankehakemus eteni rahoittajan käsittelyssä täydennyspyyntö-vaiheeseen.
Kilpajäähallin peruskorjaus ja laajennus käynnistyi purkutöillä. Käytössä on molemmat harjoitusjäähallit, mutta Kiekkopoikien edustusjoukkue pelaa kotipelinsä Outokummun jäähallissa.

Sirkkalan liikkumiskeskus otettiin käyttöön syyskuun lopussa ja syyskuun viimeisenä viikonloppuna Katajan voimistelijat järjestivät ensimmäiset kilpailut uusissa tiloissa.

Valmistelija: talouspäällikkö, taloussuunnittelija

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan sijaisen päätösehdotus:
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

merkitä tiedokseen osavuositarkastuksen ajalta 1.1. – 30.9.2023

Päätös:
Merkittiin tiedoksi.